

Not: Belediye meclis üyeliğinin düşmesi hk.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : 7118846/ 2873902

03/02/2022

Konu : GÖRÜŞ (Belediye Meclis Üyeliğinin
Düşmesi)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

İlgi yazı ile; ... Belediye Meclis Üyesi ...'ün ilçe belediye meclis üyeliği görevinden ... Belediye Meclisi kararı ile 5393 Sayılı Belediye Kanununun 29 uncu maddesi gereğince düşürülmüş olduğu, ... Belediye Meclisi tarafından 2021 yılı içerisinde yapılan toplantı ve birleşimlerin tarihleri ile bahsi geçen üyenin devam/devamsızlık bilgileri tetkik edildiğinde ... Belediye Meclisi tarafından 2021 yılı içerisinde ikisi olağanüstü olmak üzere 13 toplantı ve bu toplantılara ilişkin 16 birleşimin gerçekleştirildiği, ...'ün 2021 yılı içerisinde üst üste 3 birleşime katılmaması gibi bir durumun söz konusu olmadığı;

-Gerçekleştirilen 13 toplantıdan 7 toplantıya katılım gösterdiği, 2 toplantıya izinli olarak, 1 toplantıya hastalık nedeni ile (Covid-19 Karantina), 3 toplantıya ise mazeretsiz olmak üzere toplam 6 toplantıya iştirak etmediği,

-16 birleşimden 8 birleşime katılım gösterdiği; 2 birleşime izinli olarak, 1 birleşime hastalık nedeni ile (Covid-19 Karantina), 5 birleşime ise mazeretsiz olmak üzere toplam 8 birleşime iştirak etmediği,

belirlenmiş olup, üyeliği düşürülen ...'ün aynı zamanda Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi de olması nedeni ile üyelikten düşürülmesini gerektirir durumunun mevcut olup olmadığı hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun "Meclis toplantısı" başlıklı 20 nci maddesinde; "Belediye meclisi, her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırdığı günde toplanır.

Meclis, resmî tatile rastlayan günlerde çalışmasına ara verebilir. **Belediye meclisi her yıl bir ay tatil kararı alabilir.**

Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi vermek kaydıyla meclis başkanının belediye sınırları içerisinde belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı mutad usûllerle belde halkına duyurulur.

... " hükmü,

"Meclis üyeliğinin sona ermesi" başlıklı 29 uncu maddesinde; "Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis üyeliğinden istifa dilekçesi belediye başkanlığına verilir ve başkan tarafından meclisin bilgisine sunulur.

Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.

Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir." hükmü,

"Huzur ve izin hakkı" başlıklı 32 nci maddesinde; "...

Meclis üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebilir.” hükmü yer almaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun “Büyükşehir belediye meclisi” başlıklı 12 nci maddesinde; “Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelere oluşur.

Büyükşehir belediye başkanı büyükşehir belediye meclisinin başkanı olup, büyükşehir içindeki diğer belediyelerin başkanları, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesidir.

Büyükşehir ilçe belediye meclisleri ile bunların çalışma usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlarda Belediye Kanunu hükümleri uygulanır.” hükmü,

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun’un 6 ncı maddesinde “a) Büyük şehir belediye meclisleri belediye hudutları içinde kalan ilçe seçim çevreleri için tespit edilen belediye meclisleri üye sayısının her ilçe için beşte biri alınmak suretiyle bulunacak toplam sayı kadar üyeden teşekkül eder.

Bu hesaplamada artık sayılar nazara alınmaz.

b) *Yedek üyelikler de aynı usulle hesaplanır.” hükmü,*

24 üncü maddesinde “a) Bu Kanunun 6 ncı maddesinde tespit olunan büyük şehir meclisi üyeleri, her ilçe ve ilk kademe belediyesi için seçilmiş olan asıl üyelerin seçiliş sıralarına göre baştan başlayarak yeter sayıya kadar inilmek suretiyle bulunur.

b) *Yedek üyelikler de aynı usulle hesaplanır.” hükmü,*

28 inci maddesinde “İl genel meclisi üyeliklerinde, herhangi bir sebeple boşalma olduğu takdirde vali, belediye meclisi üyeliklerinde boşalma olduğu takdirde ise, belediye başkanı beş gün içerisinde meclise katılacak yedek üyelerin adını yetkili seçim kurulundan sorar ve üçgün içerisinde adı bildirilen üyeyi davet eder. Bu suretle davet edilen üye, kalan süreyi tamamlar.

...” hükmü bulunmaktadır.

09.10.2005 tarihli ve 25961 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde; “Yönetmelikte geçen;

...

Başkan: Belediye meclisi başkanını,

Başkanlık divanı: Meclis başkanı, meclis birinci ve ikinci başkan vekilleri ile katip üyeleri,

...

Toplantı: Meclisin bir ay içinde yaptığı birleşimlerin tamamını,

Birleşim: Meclisin bir gün içinde yaptığı oturumların tamamını,

...

İfade eder.” hükmü,

“Meclis üyeliğinin sona ermesi” başlıklı 9/A maddesinde; “Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis üyeliğinden istifa dilekçesi belediye başkanlığına verilir ve başkan tarafından meclisin bilgisine sunulur.

Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri kapsamında; belediye meclisinin her ayın ilk haftasında olağan ve bir yılda üç defadan fazla olmamak üzere olağanüstü toplantılar yaptığı, her toplantının bir gün içinde yapılan oturumların tamamından oluşan birleşimlerden oluştuğu, her bir birleşimin ise ara ile bölünen kısımlardan her birini ifade eden oturumlardan oluştuğu,

Diğer taraftan, 5393 sayılı Kanun’un 29 uncu maddesi kapsamında özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla

karar verileceği; üyeliğin düşürölmesi hakkında karar alınacağı zaman yalnızca üyenin katılım sağlamadığı birleşim veya toplantıların ve bunlara ilişkin hallerin (özür, mazeret/hastalık hali nedeniyle izin, mazeretsiz devamsızlık) esas alınması gerektiği, birleşimlere devamsızlık nedeniyle üyeliğin düşürölmesiyle ilgili kararın devamsızlığın özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya gerçekleşmiş olması, toplantılara devamsızlık nedeniyle üyeliğin düşürölmesiyle ilgili kararın ise devamsızlığın bir yıl içinde yapılacak toplantılara özürsüz veya izinsiz olarak katılım sağlanmamasının gerçekleşmiş olması durumunda verilebileceği,

Birden fazla birleşimden oluşan toplantılarda özürsüz veya izinsiz olarak toplantıya katılım sağlanmadığının tespitinin toplantının tüm birleşimlerine katılım sağlanmaması halinde mümkün olacağı, bu bakımdan örneğin beş birleşimden oluşan bir toplantının en az bir birleşimine katılım sağlayan kişilerin toplantıya katılım sağlamadığı yönünde bir kabulün mümkün olmayacağı, öte yandan aynı toplantı içinde hâlihazırda üst üste üç birleşime katılmamanın da üyeliğin düşmesine sebep olacağı,

Ayrıca, 5393 sayılı Kanun'un 29 uncu ve 32 nci madde hükümleri uyarınca meclis tarafından üyelerin mazeretleri nedeniyle vereceği izinlerin bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla belirlenebileceği, diğer taraftan hastalık halinin izin olarak değerlendirilmesi gerekmele beraber hastalık süresinin Kanun'da belirtilen hadlerin üzerinde olması ve hastalık hallerinin belgelenmesi halinde arka arkaya üç birleşime veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyelerin üyeliğinin düşürölmemeyeceği, bunların dışında olup belgelendirilmiş özür hallerinde de yine Kanun'da belirtilen hadlerin üzerinde devamsızlığı bulunan meclis üyelerinin üyeliğinin düşürölmemeyeceği,

Öte yandan, meclis üyeliği düşürölülen üyenin, büyükşehir belediye meclis üyeliğinin de düşeceği ve bu suretle boşalan yere 2972 sayılı Kanun'da gösterilen usulde kalan süreyi tamamlamak üzere yedek üyenin davet edilmesi gerektiği,

Mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür V.

Dağıtım:

Gereği:

- ... Büyükşehir Belediye Başkanlığına

Bilgi:

- ... Valiliğine

- ... Belediye Başkanlığına